

Společné prohlášení předsedů vlád zemí V4

Varšava, 21. července 2016

Výsledek referenda ve Spojeném království vytváří v Evropské unii novou situaci. Nemůžeme se jednoduše nadále dívat stranou a doufat, že krize pomine sama od sebe. Musíme evropskou myšlenku přiblížit občanům a překlenout stávající propast mezi evropskými institucemi a očekáváním lidí. Musíme provést hlubší reflexi současných výzev, kterým Unie čelí. Výsledek referenda uskutečněného ve Spojeném království nám jasně ukázal, že se naše reflexe nemůže vyhnout ani konkrétním obavám či dokonce pochybnostem, které naši občané ve vztahu k Evropské unii mohou mít. Ukázalo se také, že musíme evropský projekt lépe komunikovat jako akceschopnou a důvěryhodnou Unii.

Připomínáme, že až do odchodu Spojeného království z Evropské unie pro něj nadále platí evropské právo, jak pokud jde o práva, tak také povinnosti, včetně jeho plné aplikace na území Spojeného království. Odchod Spojeného království z Evropské unie by měl proběhnout pořádně. Přičemž musíme zajistit, aby to nejlepší z politických a hospodářských pout, které nás se Spojeným královstvím spojují, zůstalo zachováno.

Jedním z nejhorších závěrů, které by mohly členské státy z brexitu vyvodit, by bylo rozdělení Evropské unie na malé skupiny. To by mohlo podnítit fragmentaci Unie, jejíž síla je především v její velikosti a její soudržnosti. Jsou to právě velikost a naše schopnost jednat společně v duchu vzájemné důvěry, jež nám umožňují dosahovat úspěchů jak ve vnitřních politikách, tak na globální úrovni. Díky tomu je Evropská unie důležitým obchodním partnerem ostatních významných globálních hráčů.

Abychom zabránili možné fragmentaci, musí se Evropská unie zaměřit na návrhy s konkrétními výhodami pro naše občany, u nichž lze nalézt shodu, a vyhnout se plýtvání energie na návrhy, které členské státy rozdělují. Pro dosažení tohoto cíle musíme obezřetně přistupovat ke všem klíčovým sektorovým politikám tak, abychom našli rovnováhu mezi otázkami, u nichž je společný postup na evropské úrovni evidentní přidanou hodnotou, a pokusem regulovat nad potřebnou míru.

Turecko je naším strategickým partnerem v NATO a kandidátskou zemí Evropské unie. Podporujeme demokraticky zvolenou vládu a doufáme, že Turecko zajistí stabilní ústavní pořádek založený na mezinárodním právu. Jsme i nadále připraveni spolupracovat na řešení společných výzev s demokratickým, inkluzivním a stabilním Tureckem.

Evropská unie musí mít vyváženou migrační a azylovou politiku. V poslední době prošly naše pohraniční stráž a bezpečnostní a sociální služby velkou zatěžkávací zkouškou v důsledku bezprecedentního a nekontrolovaného migračního tlaku. Proto je potřeba evropského konsensu na tom, že naším hlavním cílem je zastavit migrační tlak na Evropskou unii, včetně posílení ochrany vnější hranice Schengenského prostoru. Naše úsilí se musí zaměřit na efektivní rozlišení těch, kdo skutečně potřebují podporu, a těch, kdo se pouze snaží zlepšit svou ekonomickou situaci. Země Visegrádské skupiny nabízejí v této věci své zkušenosti a podporu. Pouze lepší ochrana vnějších hranic však není dostatečným prostředkem k tomu, abychom vyřešili tuto krizi a její příčiny. K tomu potřebujeme lepší spolupráci s našimi sousedy a dalšími třetími zeměmi a měli bychom rozpracovat širší závazek na mezinárodní úrovni. Jsme přesvědčeni, že projednání legislativních návrhů Komise by se mělo řídit vodítky Evropské rady. Doufáme, že nadcházející plenární zasedání OSN na vysoké úrovni, které se uskuteční 19. září 2016, přinese další diskuzi na téma řešení příčin migrační krize.

Evropská unie se úspěšně snaží společně čelit globálním výzvám, jakou jsou klimatické změny a tvorba globálních politik v této oblasti. Pařížská dohoda je prvním univerzálním trvalým klimatickým režimem, který se vztahuje na všechny zúčastněné strany. Nyní máme 186 individuálních cílů pro jednotlivé země včetně toho, který odevzdala Evropská unie. Učinili jsme pokrok v otázce našeho společného evropského klimatického plánu a Spojené království vždy hrálo ve snahách Evropské unie snížit emise skleníkových plynů důležitou roli. V tomto duchu bychom měli i nadále pokračovat v potvrzování a naplňování jak již zaslaného společného příspěvku, tak také individuálního úsilí jednotlivých zemí společně s ratifikační procedurou.

Po brexitu je třeba dále prohloubit jednotný trh jako klíčový projekt Evropské unie, který sjednocuje členské státy a přináší občanům konkrétní výsledky. V každém případě musíme zabránit narušení již dosažené úrovně svobody v oblasti volného pohybu pracovníků a poskytování služeb spojených s pohybem pracovníků.

Země Visegrádské skupiny budou i nadále hnacím motorem v oblasti jednotného trhu. Zároveň podporujeme, aby Spojené království setrvalo co nejbližší jednotnému trhu v souladu s platným principem reciprocity – více přístupu za více povinností v rámci všech čtyř pilířů vnitřního trhu.

Naše dosavadní významné úspěchy by se měly stát základem k využití nevyužitého potenciálu. Například lepší prosazování pravidel jednotného trhu a další liberalizace služeb by mohly pomoci učinit Evropskou unii konkurenceschopnější a zajistit nová pracovní místa a růst vedoucí k prosperitě a posílení legitimitě evropského projektu.

Musíme rovněž pokračovat v práci na dokončení jednotného trhu ve světle digitální revoluce. Budeme podporovat vytvoření ambiciózního jednotného digitálního trhu. Ten by měl přispět k rychlému prosazení nových technologií ve všech sektorech hospodářství. Úspěšný jednotný digitální trh by měl povzbudit investice a inovace vedoucí k transformaci průmyslu a růstu malých a středních podniků a start-upů tak, aby byla posílena konkurenceschopnost evropské ekonomiky v globálním měřítku.

Při vytváření jednotného digitálního trhu bychom měli ctít principy zlepšování právní úpravy s cílem zjednodušovat a odstraňovat regulační zátěž v tradičních sektorech hospodářství, aby mohly vzkvétat inovativní obchodní modely. A co víc, měli bychom zajistit, že jednotný digitální trh bude nastaven takovým způsobem, aby podporoval spravedlivé rozdělení přínosů napříč Evropskou unií a zmenšoval rozdíly ve společnosti, pokud jde o počítačovou gramotnost.

Dokončení vnitřního trhu Evropské unie s energií a posilování mechanismů Evropské unie pro zajištění bezpečnosti dodávek energie založené na odpovědnosti členských států a regionů jsou relevantní oblastí energetické politiky a příkladem potenciálu pro spolupráci na úrovni Evropské unie při respektu k volbě energetického mixu ze strany členských států. Schopnost zajistit bezpečné, cenově dostupné a udržitelné dodávky energie pro naše občany a průmysl by v tomto ohledu měla být měřítkem naší úspěšnosti.

Stabilní a plně funkční hospodářská a měnová unie je v našem společném zájmu. Podobně jako tomu bylo v případě budování bankovní unie, měli bychom také při práci na budoucí architektuře hospodářské a měnové unie zajistit, aby nebyl narušen jednotný trh Evropské unie.

Je na čase, aby Unie byla pragmatičtější, zaměřená na zásadní témata a reformy. Zároveň musí konat s odpovídající rozvahou a řešit problémy občanů s respektem k principům subsidiarity a proporcionality, stejně jako k roli národních parlamentů. Zejména jejich názory vyjádřené použitím žluté či oranžové karty by měly být institucemi Evropské unie brány plně v potaz. Důležitým aspektem by měl být také respekt k diverzitě členských států.

Země Visegrádské skupiny jsou připraveny se aktivně účastnit diskuse o budoucnosti Evropy. Silnou stránkou zemí Visegrádské skupiny a celého regionu je energie a zanícenost, s nimiž podporujeme projekt evropské integrace. Naše společnosti vnímají členství v Evropské unii pozitivně. Přínos zemí Visegrádské skupiny k úspěchu Evropské unie spočívá rovněž dynamice jejich ekonomik. Mladé, vzdělané a mobilní společnosti vytvářejí růst a přispívají k modernizaci celé Unie.

S ohledem na výše uvedené považujeme setkání hlav států a vlád v září v Bratislavě za skvělou příležitost k zahájení potřebné politické reflexe o fungování Evropské unie a její budoucnosti. Tato reflexe by měla vzít v potaz nutnost posílit demokratickou legitimitu Evropské unie a potřebu zvýšit efektivitu řešení potřeb a obav našich občanů s cílem obnovit jejich důvěru ve společný evropský projekt. Abychom tento cíl naplnili, musíme se při procesu reflexe zaměřit také na otázku komunikace vůči našim občanům, pokud jde o činnost Evropské unie.